

Stanowisko Krajowej Rady Izb Rolniczych w sprawie aktualnej sytuacji w rolnictwie

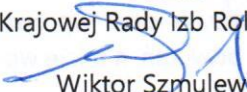
Od początku 2020 r. rolnictwo mierzy się z wieloma problemami. Obecna pandemia to tylko jeden z przykładów, która uwydatniła znaczenie sprawnego systemu żywnościowego, który funkcjonuje w każdych okolicznościach i jest w stanie zapewnić obywatelom dostęp do wystarczającej podaży żywności. COVID-19 dotknął gospodarkę w różnym stopniu. W przypadku rolnictwa najbardziej ucierpieli rolnicy i przetwórcy eksportujący swoje towary, z powodu zapaści w transporcie i zamknięciu sektora HoReCa. Coraz częstsze występowanie suszy, ulewnych deszczy nieustannie przypomina o tym, że nasz system żywnościowy jest zagrożony. Dodatkowo nie udało się zwalczyć Afrykańskiego Pomoru Świń, wręcz przeciwnie – mamy jeszcze więcej ognisk, niż w zeszłym roku o tej samej porze. Dlatego wnioskujemy co następuje:

1. Krajowa Rada Izb Rolniczych stanowczo wnosi o nie wszczynanie prac legislacyjnych nad projektem ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt, przygotowanym przez Prawo i Sprawiedliwość, przy udziale Forum Młodych PiS. Za szczególnie szkodliwe należy uznać propozycje dotyczące zakazu uboju rytualnego oraz zakazu hodowli zwierząt futerkowych. Rozwiązania te negatywnie wpłyną na ekonomię gospodarstw rolnych, doprowadzając do pogorszenia sytuacji finansowej rolników i ich rodzin. Wpłynie to także na cały sektor rolno – przemysłowy, zmniejszając znaczenie polskich przedsiębiorstw, w szczególności na światowym rynku mięsa wołowego i drobiowego. Projekt ten dotknie również sektor usług utylizacyjnych, zwiększając w tym zakresie rolę przedsiębiorców zagranicznych, przede wszystkim niemieckich. Brak zwierząt futerkowych bowiem spowoduje, że odpady z przemysłu drobiarskiego (którymi są karmione zwierzęta futerkowe), będą musiały podlegać utylizacji, a w sektorze tym widoczna jest duża ekspansja przedsiębiorstw zagranicznych.

Jednocześnie podkreślić należy, że Krajowa Rada Izb Rolniczych popiera dążenia do poprawy dobrostanu zwierząt. Niemniej jednak priorytetem powinno być dbanie o rozwój polskiej gospodarki i dobro polskich rolników.

2. Pilne podanie informacji przez odpowiednie służby na temat wysokości i terminu wypłaty pomocy poszkodowanym rolnikom przez niekorzystane zjawiska atmosferyczne (wiosenne przymrozki, grad). Do izb rolniczych zgłaszają się rolnicy, którzy mają problem z uzyskaniem informacji o aktualnie obowiązujących przepisach przy ubieganiu się o pomoc państwa. Rolnicy posiadają stosowne protokoły z szacowania strat, które zostały zatwierdzone przez Wojewodę. Niestety biura ARiMR nie przyjmują wniosków, a pracownicy urzędów gmin, czy Wojewody nie są w stanie odpowiedzieć, czy rolnicy mogą liczyć na jakąkolwiek pomoc.
3. Ponownie wnioskujemy o systemową zmianę ustawy o ubezpieczeniu upraw rolnych i zwierząt gospodarskich. Wnosimy o wprowadzenie ubezpieczeń za szkody spowodowane przez plagę gryzoni. Postulujemy o wprowadzenie odszkodowań powodowanych przez dzikie ptactwo. W ostatnich latach nasila się występowanie niekorzystnych dla rolnictwa zjawisk atmosferycznych powodujących duże straty w produkcji rolnej a niski poziom ochrony ubezpieczeniowej produkcji rolnej ma znaczący wpływ na sytuację finansową gospodarstw rolnych i zakres wznawianej produkcji rolnej.
4. Wnioskujemy o zwiększenie środków przeznaczonych na dopłatę do ubezpieczeń upraw rolnych.
5. Wprowadzenie ustawowej konieczności zawierania umów kontraktacyjnych, z gwarantowanym terminem odbioru, zapłaty i ceną, utworzenie niezależnych laboratoriów dla badania jakości produktów rolno-spożywczych oraz wprowadzenie obowiązku pobierania zabezpieczonych próbek do ewentualnych odwołań, a także wprowadzenie prawa do takich odwołań.

6. Skuteczną walkę z pogłowiem dzików, które są głównym źródłem i nosicielem choroby w środowisku oraz wypłatę odszkodowań z tytułu strat poniesionych przez producentów trzody w strefach niebieskich łącznie z zapewnieniem przez budżet państwa środków na bioasekurację. Dodatkowo wnosimy o wprowadzenie oceny wagi uchybień ocenianych przy spełnianiu zasad bioasekuracji, tak aby umożliwić wprowadzenie procentowego pomniejszenia wysokości odszkodowania w sytuacji wystąpienia ogniska ASF w gospodarstwie rolnym. Zgodnie z obowiązującymi przepisami rolnik, który nie spełni zasad bioasekuracji, a w którego gospodarstwie wystąpiło ognisko ASF nie otrzymuje odszkodowania. Spełnianie wymogów bioasekuracji jest oceniane zerojedynkowo, co bywa krzywdzące dla tych rolników, którzy mieli spełnione większość zasad, a jedynie niewielkie uchybienia sprawiły, że ich gospodarstwo zostało uznane za niespełniające wymogów bioasekuracji. Wprowadzenie wagi przewinień byłoby bardziej sprawiedliwe i umożliwiłoby rolnikowi uzyskanie pomocy nieco bardziej pokrywającej poniesione straty aniżeli nagroda od inspekcji weterynaryjnej po wystąpieniu w jego gospodarstwie ogniska ASF. Mając na uwadze, że przybywa ognisk i przypadków ASF, a więc rozprzestrzenianie się choroby postępuje, wprowadzenie proponowanych zmian uspokoiłoby w pewnym stopniu rolników, którzy nadal prowadzą chów i hodowlę trzody, a którzy nie tylko obawiają się wystąpienia ASF w ich gospodarstwie, ale też tego, że po utracie zwierząt nie otrzymają żadnego wsparcia.
7. Podjęcie działań w celu zmniejszenia procedur kredytowych rolnika wymaganych przez banki podczas udzielania kredytów rolnikom. Rolnicy skarżą się, że często banki chcąc udzielić niewielkiego nawet kredytu, żądają zbyt dużych zabezpieczeń (dwóch poręczycieli z odpowiednim majątkiem oraz cały majątek rolnika - kredytobiorcy). Wiąże się to z wydłużeniem uzyskania kredytu przez rolnika.
8. Zwiększenie pomocy dla producentów drobiu oraz bydła mięsnego. Ceny są niskie, a samo mięso i tak trudno jest sprzedać. Problem stanowi właśnie przetrzymywanie oraz konieczność ciągłego karmienia. Ceny paszy natomiast mogą wzrosnąć z powodu nadchodzącej suszy rolniczej i trudności w dostawach z zagranicy.
9. Krajowa Rada docenia starania Rządu odnośnie pomocy rolnikom szczególnie dotkniętych kryzysem COVID-19, jednak ustalone kryteria nie spełniają oczekiwań rolników, którzy nadal oczekują pomocy od Rządu (hodowcy kaczek, gęsi, jałówek, koni na mięso, norek, sadownicy, pszczelarze). W związku z ustaloną pomocą nadal zauważamy niedostateczną pomoc dla producentów trzody w cyklu otwartym – nasze uwagi w tym zakresie zgłoszone pismem z dnia 22 lipca br. znak: KRIR/KK/713/20 nie zostały uwzględnione.
10. W związku z podpisaną 25 sierpnia br. ustawą o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów, Krajowa Rada pragnie zwrócić uwagę, że państwa borykające się z problemem otyłości, postawiły na edukację i promocję zdrowego trybu życia. Podpisana ustawa może tylko zniweczyć poprawę jakości produktów, nad którą firmy pracowały od lat. W szczególności szkodzą producentom napojów oraz nektarów owocowych i warzywnych, sadownikom, a także plantatorom buraka cukrowego. Producenci napojów, chcąc zrekompensować wydatki związane z nowym podatkiem, będą wywierać presję na obniżenie cen przez producentów cukru, co bezpośrednio odbije się na plantatorach buraka cukrowego, którym cukrownie, w celu zachowania marży, będą oferowały niższe ceny.

Prezes
Krajowej Rady Izb Rolniczych

Wiktor Szmulewicz